

ETHIDIARI

Numerò 174
dimars 3 d'agost 1999

HUELHETON

DIARI

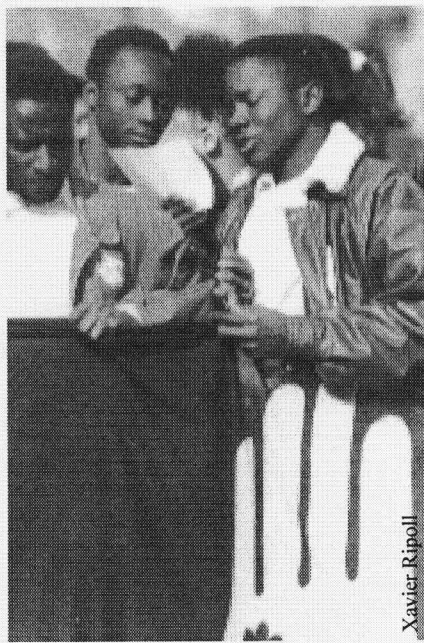
D'ARAN

Prètz: 50 pessetes

PUJOL SE COMPROMET A HÈR "ETH MAXIM ESFÒRÇ POSSIBLE" ENTÀ QU'ES IMMIGRANTS AGEN ES MIELHORS CONDICIONS DE VIDA

Eth president dera Generalitat de Catalonha, Jordi Pujol, se comprometec ager deuant de 15 associacions d'immigrants a hèr "eth maxim esfòrç possible entà qu'es immigrants gaudisquen des mielhors condicions de vida entad açò qu'ei trabalh, sanitat e reagropacion familiar". Dempús d'amassà-se tamb es representants des diuerses entitats en palai dera Generalitat, Pujol expliquèc qu'eth Govèrn catalan a presentat ua proposicion de lei a trauèrs deth Grup Parlamentari Català entà pr'amor de hèr "pas ua lei d'estrangeria senon d'integracion". En aguest sentit, eth president dera Generalitat deishèc clar que "se trabalhe ena sua elaboracion" e remerquèc que "aué madeish [per ager] s'a balhat eth tèxte provisionau dera definitiua prepausa de lei dempús de discutí'c tamb eth PP e eth PSOE". Jordi Pujol rebrembèc qu'en 1993 era Generalitat ja creèc

un conselh assessor amiat peth conselhèr de Benestar Sociau, Antoni Comas, "entà estimular a préner ua sèria de decisions qu'an de servir entara integracion dera immigracion en Catalonha". Totun açò, Pujol afirmèc que maugrat aguestes accions "darrèrament i a agut es incidents de Ca n'Anglada que toti planhem". D'un aute costat, es representants des associacions d'immigrants, que se mostrèn satisfèts tamb era actitud dera Generalitat ath long dera amassada, expausèren a Pujol totes es sues preocupacions tant en matèria legislatiua com entad aquerò que tanh as darrèrs incidents racistes de Terrassa. Eth portaveu des entitats, Mounim Azagrar, expliquèc qu'ena amassada demanèren era am-

Xavier Ripoll

pliacion deth Conselh Assessor d'Immigracion entà que se i poguen inclúir totes es associacions, atau com ua màger participacion enes iniciatives e decisions politiqües relacionades tamb era immigracion.

MARCELINO IGLESIAS PREN POSSESSION COMA PRESIDENT D'ARAGON

Eth socialista Marcelino Iglesias ven de préner possession deth sòn cargue coma president deth Govèrn d'Aragon en palai dera Alfajeria de Saragossa, sedença des Còrts aragoneses. Iglesias ja siguec proclamat president der Executiu autonòmic pendent era session plenària de dijaus passat, ena votacion dera quau obtienguec majoria absoluta.

MARAGALL AFIRME QUE S'ETH PSC GUANHE ES ELECCIONS CATALANES MIELHORARÀN ES RELACIONS TAMB ARAGON

Eth candidat socialista t'ara presidència dera Generalitat, Pasqual Maragall, didec ager, dempús que Marcelino Iglesias prenguesse possession coma president dera Comunitat aragonesa, qu'en cas de guanhar es eleccions, "e creigui que guanharam en Catalonha", mielhorrà era relacion entre aguesta e Aragon. Segontes Maragall, aguesta mès grana union non serà sonque en

tèmes culturaus senon que supausarà eth començament d'ua "naua etapa". En aguest sentit, hiegec qu'es aliances tamb partits de centre moderat e nacionalistes daurís ua naua etapa en Estat espanhòl, ena quau "s'a d'evolucionar d'un autonomisme a un federalisme mès clar". Atau madeish, considerèc qu'en aguest cambi "Catalonha, Balears, Aragon auràn un protagonisme mès clar".

D'aute costat, en repòrt ara possibilitat de hèr pactes pòstelectoraus, indiquèc qu'abantes de parlar de pactes en Catalonha "que cau guanhar es eleccions", conèisher es resultats e s'ei de besonh, "s'aurà de pactar". Maragall tanben demanèc que s'anòncie tanlèu que sigue possible se i a intencion d'auançar es eleccions a octubre deth 99.

EISTEDDFOD: ERA GRANA HÈSTA DERA CULTURA GALLESA

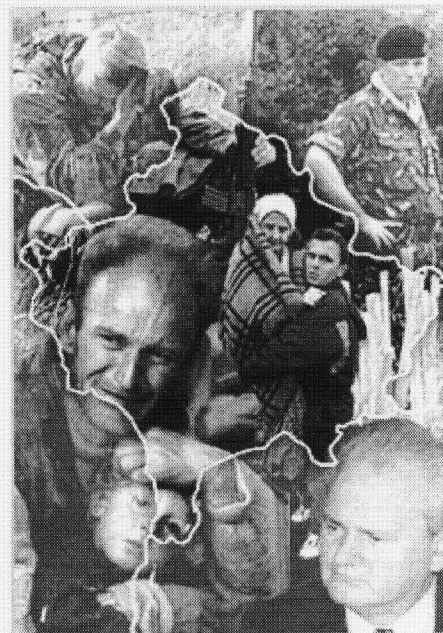

Aguesti dies se celebre ena ièrla d'Anglesey (País de Galles) er Eisteddfod 99. Mès de 100.000 personas visiten cada an aguesta hèsta, que deviè un gran aparador dera cultura e era lengua deth País de Galles, tamb exposicions, actuacions, debats e ceremònies de tota sòrta. Era edicion d'enguan comencèc

dissabte passat e s'alongue enquiath pròpèlèu dissabte. Er Eisteddfod se celebre cada an en ua ciutat diferenta e enguan se hè en Anglesey. Era tradicion ditz qu'eth primèr Eisteddfod siguec en 1176, organizat per Lord Rhys en sòn castèth de Cardigan.

KOUCHNER AFIRME QUE S'A TROBAT "AUMENS 11.000" PERSONES EN HÒSSES COUNNES EN KOSÒVO

Er administrador dera ONU en Kosòvo, eth francès Bernard Kouchner, afirmèc ager qu' "aumens 11.000" personas en estat trobades en "hòsses comunes" en Kosòvo. Es anteriores estimacions dera OTAN parluen de 10.000 mòrts, victimes dera repression sèrbia. Kouchner declarèc deuant de diuersi periodistes en aeropòrt de Pristina, en tot basà-se en "chifres deth Tribunal Penau Internacionau (TPI) entara ex-Iugoslàvia", que i auie "aumens 11.000 (mòrts) enes hòsses comunes". "Onze mil personas qu'an morit. Cau comprèner eth sentiment dera gent, era proximitat deth sòn patiment", hiegec Kouchner, en tot esclarir que "açò non ère ua desencusa" e qu'era violència contra es sèrbis ei "inacceptable".

DESCUBÈRTES NAUES ESCENES RELIGIOSES ENA GLÈISA D'UNHA

Es tecnicos deth Servici de Restauracion de Bens Mòbles de Sant Cugat deth Valhès an descubert tres naues escenas religioses, que se trobuen caperades pera caudia, enes paredaus dera glèisa romanica de Santa Eulària d'Unha. Segontes es restauradors, dues des pintures deth sègle XVI que mòstren eth calvari e era

crucifixion se tròben ena paret deth còr dera glèisa, ath costat d'autes escenas tanben dera passion de Crist, que sigueren descubèrtes eth passat ostiu. Ua tresau pintura de màgers dimensions s'a trobat ath cant des muraus e represente era fin dera passion, tamb Jesús en tròn celestiau entorat pera Mair de Diu, Sant Pèr e es anges.

Pendent aquestes dues darrères setmanes auem pogut escotar e liéger -a traüers des mieis de comunicacion- sus un ahèr tant interessant coma ei era retribucion des bailes, o çò que serie eth madeish, eth salari des politics. E dilhèu auriem d'arregraïr ath nau baile de Sevilha qu'age estat eth desacadiant d'aguesta polemica pr'amor qu'atau auem sabut guaire cruben es d'outes ciutats espanyòles. Per cèrt, ei veritablament curiós que çò mès important entà un politic -abantes d'encetar eth sòn trebalh- sigue aparià-se eth sòn en apruprèt 2.000.000 de pessetes annaus. Sò un shinhau confusa tamb aguesta sòrta de hèr... socialisme? Atau madeish m'a cridat era atencion era informacion emetuda pes mieis de comunicacion. I a quauquarren

qu'an desbrenhat e que, ath delà, ei fòrça significatiu: eth salari des diüersi bailes, o politics, se compausa de bèra causa mès qu'eth sòu, ei a díder, i cau híger çò de següent:

- diètes tà desplaçaments
- diètes tà esdejuar
- diètes tà dinar
- diètes tà sopar
- diètes tà otèls
- diètes per representacion

e un long recorrut de concèptes tà justificar un trebalh que, a viatges, non s'amie a tèrme, mès òc que servis entà arténher un **estatus social** ath quau non serie possible arribar sense formar part dera politica.

E en tot qu'açò passe, nosati, ath de-

là, mos auem de conformar a pensar que sonque mos demore contunhar **tamb es nòsti sòs**, en tot aquest *tinglado* que dificilament cambiarà perqué arrés non vò *mulhà-se* entà, coma tant se dítz ara, non complicà-se era vida.

D'un aute biais tanben auem un aute rasonament entà consolà-mos: era situacion ei era madeisha en tot eth mon, mès, erosament, encara demore quauque politic, en bèth lòc, tamb sentit dera dignitat personau e professional. *¡Vayan para ellos mis respetos!*

Paloma Puche

JORNADES ENTÀ REBREMBAR ERA PRESÈNCIA DES CATARS

Er ambit geografic s'amplie en aguesta pròplèu edicion deth Naut Urgelh as comarques dera Cerdanha e eth Berguedan

Diüerses entitats e institucions des comarques dera Cerdanha, eth Berguedan e eth Naut Urgelh organizen ues jornades, entre eth 6 e eth 9 d'agost, entà rebrembar as catars catalans. Tamb aguesta iniciativa se vò rebrembar eth passat catar d'aguesti parçans, qu'ath delà d'èster terra d'acuelhuda des membres dera orde que hugien dera repression en Occitània, tanben vederen era conversion ath catarisme de quauqu'uns des sòns nòbles e cavalhèrs, com Arnau de Saga, Bernat de Bretós, Guillem de Berguedà, Ramon de Josa e Arnau de Castellbó. Ua des novetats dera edi-

cion d'enguan des jornades ei qu'er ambit geografic s'amplie entara Cerdanha e eth Berguedan, que formen era part catalana deth Camí des Bòns Òmes, que junh Montsegur tamb eth santuari de Queralt.

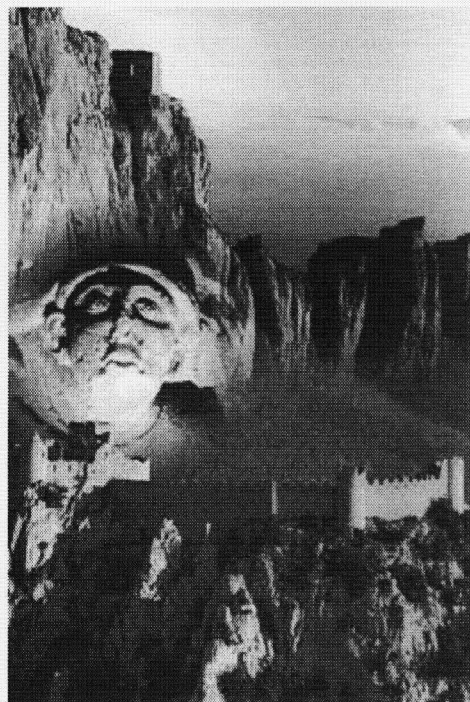
Eth programa d'actes includís conferéncias e tertúlies a cargue d'especialistes ena tematica catar, com eth politic e escrivan Antoni Dalmau e es estudiós Xavier Escura e Jesús Mestre.

Representacions medievas

Tanben se haràn representacions medievas, com *L'empremta dels Còtars*, de Jau-

me Batiste, que s'escenificarà en Bagà e eth *Cercamón* de Lluís Racionero, qu'aurà coma encastre es roeines der antic priorat de Santa Maria de Costoja, ena val de Castelhbò.

Parallèlament, se celebrarà un sopar espectacle catalano-occitan, ua lectura musicalada de poèmes de Guillem de Berguedà e ua caminada populara entre Belhver e Bagà, ath delà dera presentacion de diüerses publicacions sus eth fenomèn catar. Tanben s'aumentarà a Laurentí Parramon, de 88 ans, alcalde de Jòsa enquia enguan e encetador e promotor des jornades.

YASAR KAYA CRIDE ATH GOVÈRN ESPANHÒL A NON BARRAR ES UELHS DEUANT DETH "GENOCIDI" DETH PÒBLE KURD

Eth president deth Parlament kurd en exilh, Yasar Kaya, condemnèc ager eth plaçament que mantí eth Govèrn espanyòl deuant eth "genocidi" deth pòble kurd, en assegurar que "inlús es presidents turcs accepten qu'era solucion militar non ei valida entà apariar eth nòste problèma".

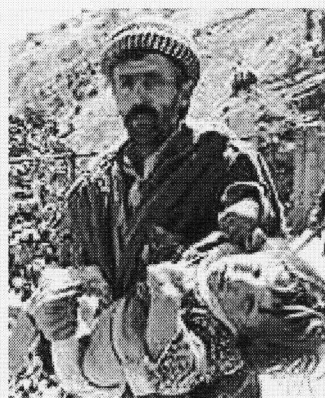
Eth maxim representant deth nomenat Parlament kurd en exilh compareishec ager maitin deuant des mieis de comunicacion en Vitòria acompanhat des partits politics que mostrèren era sua solidaritat tamb era causa d'aguest pòble. Entorat pes parlamentaris İñaki Galdos (EA), Xabier Ormaetxea (PNB), Jone Goizelaia (EH) e Koldo Usín (IU-EB), Yasar Kaya persutèc ena volentat dera cramba kurda

de celebrar ua assemblèa en País Basc.

En començament dera sua intervencion, liegec un tèxte -traduït simultanèament- en quau expausèc era situacion que viuen sies milions de kurds deportadi enes entorns de ciutats kurdes e turques en "situacion precària". En aguest sentit, aperèc a tot eth mon entà que "non barre es uelhs" deuant eth "genocidi" deth pòble kurd per "rasons economicas", e profitèc era escadença entà condemnar era posicion deth Govèrn d'Aznar, "perque

inlús es presidents turcs accepten qu'era solucion militar non ei valida entà solucionar eth nòste problèma".

Fin finau, Yasar Kaya assegurèc qu'ath pòble kurd sonque li rèste era solucion "politica" entà acabar d'un biais "definitiu" tamb er actuau conflicte deth Kurdistan. "Eth Kurdistan, eth Parlament kurd en exilh e es guerrilhèrs que lutam volem era patz. Turquia s'a convertit en un país a on era patz ei proibida", assolidèc.

HÈSTA MAJOR DE TREDÒS

12.00 Missa en aonor a Sant Esteve
17.30 Gran **Concors de quilhes**
24.00 Session de **balh** tamb es duets Guagiros e Joan Carbonell

CONCÈRT

Concèrt d'**orgue e vriolin** en Vielha, tamb Neil Cowley e Guerassim Voronkov, qu'interpretaràn òbres de Louis Marchand, J. Jacob Walther, J. Gottfried Walther, D. Buxtehude, Tommaso Vitali, José Ximénez, Giuseppe Tartini e Joan B. Cabanilles; glèisa de Sant Miquèu, aué dimars, tàs 22 or.

EXPOSICIONS

Exposicion d'**ART FLORAU**, enquiath 15 d'agost, ena Bibliotèca Municipau de Vielha, de 17 a 20 ores.

Exposicion **FLORA I FAUNA DELS PIRINEUS**, enquiath 31 d'agost, en Espuivall Fosca (Palhars Jussà).

AUMENS 250 MÒRTS EN CHÒC DE DUS TRÈNS ENA ÍNDIA

Aumens 250 persones an morit e lèu un milèr an resultat herides en un chòc de trèns qu'aguec lòc ager en nòrd-èst dera Índia. Er accident se produisic quan un comboi corrèu qu'anaue entà Naua Dèli tustèc frontalament tamb un aute de passatgèrs qu'anaue entar Estat d'Assam.

AUEM DE BESONH TRADUCTORS-CORRECTORS TATH NÒSTE EQUIP D'ETH DIARI TRUCATZ-MOS ATH 973 64 17 72

Editor e director: Joan-Ramon Colomines-Companyns.
Edite ETH DIARI
Família Colomines
Centre d'estudis VIVÈNCIA ARANESA:
Aula Euròpa des Pirinèus (Val d'Aran)
Carrèr Doctor Manel Vidal
locau num.5
(Darrèr edifici/ Ath cant der Espitau)
25530 Vielha-Val d'Aran
Telefon: 973641772
Fax: 973640871
E-mail vivenciaaranesa@ctv.es

Equip de correctors: Xavier Gutierrez.
Equip comercial: Ramon Agulló i Teixidor.